

Педагогічні умови розвитку індивідуальних творчих здібностей майбутніх учителів хореографії.

Інтенсивність змін і перетворень у системі освіти ставить перед педагогічною наукою низку завдань щодо формування особистості з почуттям власної гідності і розвиненим почуттям самосвідомості, яка вміє долати стереотипність мислення, та здатною творчо здійснювати професійну діяльність в ринкових відносинах. У світлі нових завдань зростає роль вищих навчальних закладів, які готують майбутніх учителів хореографії. Від того, як будуть підготовлені випускники вузів до виконання своїх професійно-педагогічних обов'язків в роботі з дітьми, якими творчими та педагогічними теоріями і методами вони оволодіють в процесі навчання, буде залежати не тільки ефективність і якість навчального процесу уроків хореографії в загальноосвітніх закладах, а й подальша творчо – педагогічна діяльність майбутніх педагогів. Тому розвиток індивідуальних творчих здібностей особистості у всьому багатстві і різноманітті є першочерговим завданням в системі освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукової літератури свідчить про постійний інтерес науковців до проблеми розвитку індивідуальних творчих здібностей майбутнього учителя. Вченими, зокрема, досліджено: психолого-педагогічні проблеми становлення майбутніх учителів (А. Богуш, Е. Карпова, Н. Кузьміна, З. Курлянд, А. Линенко, В. Моляко, В. Семиченко, В. Сластьоніна, Р. Хмелюк, та ін.); дослідження творчий процес (В. Андрєєв, Т.Громов, В.Моляко, В.Ніколко та ін.), проблему вікової періодизації творчих здібностей особистості (Б. Березовський , Р. Іванова, І. Загурська, Л. Терлецька, С. Рубан та ін.); підготовку майбутніх учителів у галузі хореографічної освіти (Л. Андрощук, М. Тихонов, О. Таранцева та ін.).

Проте, слід зазначити, що проблема розвитку індивідуальних творчих здібностей в контексті підготовки майбутніх учителів хореографії досліджена недостатньо.

Мета статті – визначити умови розвитку індивідуальних творчих здібностей майбутніх учителів хореографії в процесі творчої діяльності.

У педагогічній науці проблема розвитку індивідуальних творчих здібностей особистості є однією з центральних, оскільки еволюція та розвиток суспільства – це шлях постійної творчості, долання стереотипів і вироблення нових, нестандартних оригінальних думок. При цьому головним завданням, що стоїть перед педагогічною наукою, залишається виховання особистості здатної не лише відхилятися від традиційних схем мислення й генерувати незвичайні ідеї, а й акумулювати та творчо переосмислювати набутий досвід.

Аналіз проблеми розвитку індивідуальних творчих здібностей багато в чому буде визначатися тим змістом, який ми вкладатимемо в це поняття. Привертає увагу багатогранність творчості; різні її сторони відбуваються в поняттях творчий потенціал, творчі здібності, творчі можливості, творче мислення, творча активність, творча діяльність, творча особистість.

У загальноприйнятому розумінні творчість – це – продуктивна людська діяльність, здатна породжувати якісно нові матеріальні та духовні цінності суспільного значення. А індивідуальні творчі здібності – це індивідуальні особливості якості людини, які визначають успішність виконання ним творчої діяльності різного роду [3]. Основними складовими індивідуальних творчих здібностей є швидкість і гнучкість думки, оригінальність, допитливість, точність і сміливість. Швидкість думки виявляється в кількості ідей, що виникають в одиницю часу. Гнучкість думки – це здатність швидко і без внутрішніх зусиль переключатися з однієї ідеї на іншу, бачити, що інформацію, отриману в одному контексті, можна використати в іншому. Оригінальність – здатність до генерації ідей, що відрізняються від загальноприйнятих, парадоксальних, несподіваних рішень. Допитливість виявляється в здатності дивуватися, зацікавленості і відкритого ставлення і до усього нового. Точність – здатність удосконалювати й надавати закінчений вигляд власній творчій праці. Сміливість характеризується здатністю приймати рішення в ситуації невизначеності, не лякатися власних висновків і доводити їх до кінця, ризикуючи особистим успіхом та репутацією.

Згідно з концепцією американського психолога Р. Стернберга, для творчості необхідна наявність шести специфічних взаємопов'язаних джерел: інтелектуальні здібності, знання, відповідні стилі мислення, особисті характеристики, мотивація та відповідні умови [1]. Створення умов сприяючих розвитку індивідуальних творчих здібностей студентів є одним з найважливіших чинників формування даних здібностей. Такими умовами є:

- Організація суб'єкт-суб'єктних взаємин педагога і студента. Адже співтворчість педагога і студента є предметним процесом спільног пошуку істини. Суб'єкт-суб'єктивні (рівноправні, партнерські) відносини педагога і студента стимулюють активність останнього і ведуть до саморозвитку. Саморозвиток особистості залежить від ступеня індивідуалізації і творчої спрямованості педагогічного процесу – основи індивідуально-творчого підходу, що припускає безпосередню мотивацію навчальної та інших видів діяльності.
- Створення творчої атмосфери. Для створення творчого клімату необхідно заохочувати незалежність і самостійність студентів, що сприяє формуванню розкріпаченого польоту думки. Творчий клімат створюється не тільки вихованням допитливості, смаком до нестандартних рішень, здатності мислити нетравіально, але і необхідністю виховувати готовність до сприйняття усього нового та незвичайного.
- Забезпечення творчої активності і самостійності студентів в процесі творчої діяльності. Творча активність характеризується інтересом і прагненням не тільки проникнути глибше в сутність явищ та їх взаємозв'язки, але й знайти способи застосування знань і умінь у нових ситуаціях.
- Формування індивідуального стилю діяльності та самовираження. Індивідуальний стиль характеризується різноманітністю індивідуальних особливостей. Індивідуальний стиль діяльності і самовираження створює

цілісну єдність особистості і забезпечує розвиток її індивідуальних творчих здібностей.

- Організація ситуацій успіху. Створення педагогом ситуацій успіху дозволяє активізувати мотивацію досягнення позитивного результату, а також підвищити рівень позитивних емоцій.

Отже, найважливішими чинниками розвитку індивідуальних творчих здібностей майбутніх учителів хореографії є сильний дієвий інтерес особистості до хореографічної діяльності, та створення сприятливих умов для розвитку цих здібностей до яких слід віднести: індивідуально-творчий підхід до особистості; створення творчої атмосфери та забезпечення творчої активності і самостійності студентів в процесі творчої діяльності; формування індивідуального стилю діяльності та самовираження, а також створення педагогом ситуацій успіху.

Творча діяльність є найвищим проявом людської діяльності як такої, а гарантам її забезпечення виступають індивідуальні творчі здібності без розвитку яких неможлива майбутня викладацька діяльність учителів хореографії.

Список використаних джерел:

1. Годфруа Ж. Психология, изд. в 2 т., том 1. - М.Мир, 1992. стр. 435-442.
2. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень /
3. Психологический словарь/ под ред. В.В. Давыдова, А.В. Запорожца, Б.Ф. Ломова и др. М.: Педагогика, 1983.
4. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості: Підручник. – К.: Міленіум, 2006. – 344 с.